

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo oolotočno K 440—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

==== Inzerati: ====
Enostopna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prestop)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15;
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po praz-
nika ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/XII.
Recepti se ne vračajo; neopisane pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Seja konstituante.

Stališče muslimanov, demokratov, komunistov in socialistov.

Belgrad, 18. aprila. (Izv.) Današnja seja konstituante se je pričela ob pol 10. dopoldne. Po prečitanih zapisnikih zadnje seje in nekaterih interpelacij je zbornica prešla na dnevni red. Prvi je govoril v imenu muslimanov posl. Kurbegović, ki je poudarjal, kako so se muslimani borili za narodno edinstvo skupno s Srbi v Bosni. Indirektno je napadel v svojem govoru demokrate, o katerih pravi, da so napravili iz muslimanov proletarski in protidržavni element s tem, da so pri reševanju agrarnega vprašanja v Bosni ustvarili same siromake. Muslimani so se morali boriti proti njihovim demagoškim uredbam. — Pri tej priliki je nastal prepir med demokratami in muslimani. Opozicija je klicala Kurbegovića: »Sedaj pa ste njihovi zavezniki!« — Govornik pravi nadalje, da so bili muslimani pod varstvom oblasti preganjani. Muslimani zastopajo še danes stališče, da je treba državo urediti na podlagi pokrajinskih avtonomij. To zahtevajo iz popolnoma stvarnih razlogov, ker je naša država sestavljena iz pokrajin, ki so se razvijale v različnih razmerah. Danes stoje muslimani za vladnim ustavnim načrtom, ker je delo kompromisa, ker bo država tudi nadalje urejena po samoupravah, samo da ne bodo provincijalne, kakor to predlagata Jugoslovanski in Narodni klub. Medtem pa se oni, ki niso zadovoljni s tem, morajo tudi dalje boriti proti tozadevnemu členu ustave. Govornik se izreka za kancelparagraf. Nadalje pravi, da so muslimani mnogo žrtvovali, da se da državi ustava. Govor posl. Kurbegovića je zlasti med muslimansko opozicijo izzval veliko nezadovoljnost, posebno ker je poudarjal sodelovanje muslimanov s Srbi, medtem ko je preko Hrvatov enostavno prešel.

Za njim je govoril komunist dr. Šima Marković, ki pravi, da bi morala biti ustava izraz razmer časa in da bi se jo moralo motriti s tega stališča. Svetovna vojna je povzročila gibanje v socialno-gospodarskem življenju pri vseh narodih. Iz tega gibanja se razvija mednarodni gospodarski položaj. Za tem je opisoval razvoj razmer v naši državi od ujedinenja dalje. Pravi, da ujedinenje ni rezultat logičnega procesa v narodovi zavesti. Narodna ideja ni bila dobro pripravljena niti pri Hrvatih in Srbih, niti pri Slovencih. In o tem je treba voditi račun tudi pri sestavljanju ustave. Dasi je narod v početku pozdravljal ujedinenje, vendar pa se je tekom dveh let bolj oddaljil od tega ujedinenja, kakor je bil leta 1918. Kdor tega ne ve, ne računa s faktičnim stanjem. Radić je stal v hrvatskem saboru na stališču narodnega edinstva in samo preganjanju in režimu se je zahvaliti, ako misli danes nasprotno. Hrvati ne vidijo ničesar dobrega v tej državi. Sistem batinjanja in vzdrževanja vojske je izzval med Hrvati upravičeno revolto in dovedel do krize. Danes se ta sistem izvaja še nadalje. Agrarno vprašanje še ni rešeno. Delavci, poljedelci in mali obrtniki niso dobili od države ničesar, vendar pa vsi trošijo denar za državo. Za tem je kritikoval zunanjo politiko države. Iz tega kaosa, pravi, je edini izhod v so-

cialni revoluciji. Nadalje je govoril o svetovnem sistemu države.

Popoldne se je seja pričela ob pol 5. Prvi je govoril v imenu demokratskega kluba posl. dr. Edo Lukinić, ki je v svojem triurnem govoru napadel vse dosedanje govornike, ki so govorili proti vladnemu ustavnemu načrtu. Polemiziral je z vsakim posebej, z E. Kristanom, dr. Korošcem, Gjonovićem, dr. Šurminom in dr. Simo Markovićem. Vtis njegovega govora je bil precej prazen, vseboval je običajne gluposti demokratskega tiska. Glede Jugoslovenskega kluba je rekel, da nima nobenih razlogov za svoje posebne predloge glede samouprave. Ne ugaja mu tudi predlog o socialno-gospodarski zbornici, češ, da ni izvedljiv. On, ki je izvoljen od srbskih volivcev, ni imel prilike videti, da obstoje gospodarske in kulturne razlike med plemeni. Ako pa obstoje kake razlike pri Hrvatih in Slovencih, naj prenese v Srbijo, kar je dobrega. Ako smo za skupno državo, moramo biti za centralizem. Vse, kar zahteva Jugoslovanski klub, smatra govornik za separatizem. Legislativno avtonomijo smatra za demagoščvo.

Nadalje je dolžil Hrvate in Slovence, da so delali proti državi v svojem tisku. Kancelparagrafa se veseli. Pravi, da mora biti kot Hrvat proti stališču Jugoslovanskega in Narodnega kluba. V svojem govoru je nadalje poudarjal, da govori v imenu Hrvatov in Slovencev, kar je opozicija odbila z ogorčenjem. O Hrvatih in Slovencih je zatem govoril kot protidržavnih elementih, ki ne vedo, kaj hočejo. Hrvatske seljake je slikal kot največje nevedneže, ker so volili Radića in druge stranke, ker ne vedo, koliko dobrot jim prinaša centralizem. Pravi, da Hrvati in Slovenci ne vedo, kaj je republika. Ako bi se jim raztolmačil položaj, bi bili gotovo za centralizem in demokratsko stranko. Najbolje se morejo, pravi, oddolžiti preliti srbski krvi, ako glasujejo za predloženi ustavni načrt. Hrvati in Slovenci morajo biti srečni, ako morejo glasovati za to ustavo, ki jo želi narod. — Po nekaterih osebnih pripombah dr. Šurmina se je odredil kratek odmor. — Po odmoru je govoril socialist D i v a c, ki je poudarjal, da je pričakoval, da bo otvoril debato poročevalec ustavnega odbora. To je storil minister Trifković, ki pa more govoriti samo v imenu vlade, medtem ko bi moral govoriti poročevalec v imenu celokupnega odbora, da bi se videlo, kako je došlo do tega ustavnega načrta. Opisoval je nadalje delo Pašićeve vlade v ustavnem odboru. Glede ustavnega načrta pravi, da je prekratek in fragmentaren, kar ni dobro za državo brez urejenega zakodastva, ker ne more dati direktiv javnemu življenju. Pravi, da se mora ustava revidirati, ako hoče odgovorjati potrebam časa. Glede radikalcev pravi, da so nekdanji stali na stališču suverenosti naroda, sedaj pa so se temu stališču odrekli ter so prenesli suverenost na kralja. Pravi, da se ne bi smelo pustiti kralju, da bi se smatral za državo. V vseh drugih državah se omejujejo pravice vladanja. Pravi, da bi bilo treba izvesti plebiscit glede oblike države. Za tem je kritikoval posamezne odstavke ustavnega načrta.

Nejasnost predloga.

»Ta predlog predstavlja izjemni zakon in je vsled tega odlozen.

A če se more izjemni zakon tolmačiti na najrazličnejše načine, če odpira vrata vsakršnemu tolmačenju, potem se tak izjemni zakon izpreminja v pravo strahoto. Vi pravite: »v strankarske svrhe«. Tu so gospodje pravniki, pa naj povedo, ako v pravnem svetu obstoja tak civilnopravni ali državnopravni pojem »stranke«. Ko smo ustvarjali volivni zakonik, nismo nikjer omenili besede »stranka«, ampak smo rekli: volivci imajo take in take pravice; nikjer pa nismo rekli: volivci te ali one stranke. Ustanavljam, da naši strokovnjaki v kazenskem in državnem pravu ne vedo za pojem »stranka« ne z državnopravnega ne s civilnopravnega stališča. Ko

pravite »stranka« — kaj razumevamo pod »stranko«? Ona se peča s politiko, a kaj je politika? To je celo naše življenje. Politika se ne giblje samo v čisto tehnično-političnih vprašanjih. Ona se peča s socialnimi, gospodarskimi in kulturnimi vprašanji. Ona torej ni nekaj mrtvega. Ona živi z življenjem ljudi in gre naprej. Politična stranka more biti čisto socialna, gospodarska stranka, kakor bi n. pr. morali biti socialistična in komunistična stranka. Vobče danes vse politične stranke, ki so le malo sodobne, postavljajo v prve vrste boja socialna, gospodarska in kulturna vprašanja.

Danes vladata v glavnem v svetovnem življenju dve ideologiji. Ena je liberalna, a druga je krščanska ideologija s svojimi posebnimi pogledi na svet. Vsaka od teh dveh ideologij si prizadeva, da pridobi zase celo življenje. Obe delujeta v zasebnem in javnem življenju in gledata, da se uveljavita v upravi in zakonodaji. Zato ustvarjata organizacije in začneta voditi politiko. Ena in druga ideologija zahteva, da se inkarnira v življenju. Oni hočeta, da prideta do veljave tudi v politiki. Če vi pravite: »v partijske svrhe«, kaj se more pripetiti? Pripetiti se more to-le N. pr. ena stranka postavi načelo in ga uvrsti v svoj program, da v zakonskih sporih sodijo civilna sodišča in da duhovna sodišča s temi stvarmi nimajo nobenega opravka. To načelo je n. pr. sprejela zemljoradniška stranka, to je zahtevala in to si je postavila za cilj. Ravno tako ima tudi vaša demokratska stranka v svojem političnem strankarskem programu, da pri ženitvi cerkev ne more imeti nobenega posla. No, dobro! Sedaj pa pride duhovnik v cerkev in govori proti temu. On more to svoje mišljenje tudi vsakemu posamezniku povedati, kritikovati gornje načelo in reči, da to ni prav. Po predloženem kancelparagrafu se more duhovniku očitati, da govori proti tej ali oni stranki in mora biti za to kaznovan. (Serafin Krstić, pravoslavni duhovnik iz Makedonije: V cerkvi se ne more o tem govoriti.) Gospod Krstić, vi ste krivo umeli bogoslovne nauke, ako tako govorite. Morali bi vedeti, da je ženitev misterij in da duhovnik mora o njej govoriti v cerkvi.

Naj se poslužim še drugega primera. Vzemimo naše šolsko vprašanje. Vi stojte

v šolskem vprašanju na stališču in imate v svojem programu, da je treba šolska vprašanja popolnoma ločiti od cerkve, da ima država v šoli prvo besedo. Vi stojte na tem stališču, a mi stojimo na drugem: Kar tiče šolanja otrok, imajo prvo besedo starši in ne država. To sta dve nasprotni si mišljenji. Ako sedaj duhovnik, vršeč svojo duhovno službo na prižnici, tolmači — a to je del njegove službe — krščansko stališče in pobija ateistično ali liberalno stališče, potem se bo reklo, da je govoril v »strankarske svrhe«.

Lažniva svoboda.

Vi, gospodje, pravite v prvem delu tega člana: »Zajamčava se svoboda vere in vesti.« Gotovo je ta stvar dobra in poštena. To je največja pravica, ki jo ima vsak človek. Toda komaj nekaj stavkov za tem že oporečete, kar ste gori rekli, ker pravite na koncu: verski predstavitelji ne morejo braniti svoje svobode. Vi torej dajete cerkvi, dajete katoličanom popolno svobodo vere, a z druge strani pravite, da oni te svobode ne smejo braniti. Svoboda, gospoda, obstoja iz dveh stvari. Prvo je, da je človek svoboden, a drugo, da sme to svojo svobodo braniti. Ne more se reči, da je človek svoboden, če se ne more braniti, ako ga kdo napade. Vse liberalne stranke, začeni od demokratske pa do komunistične, morejo na vsakem koraku napadati krščanstvo, a to krščanstvo se ne more in ne sme v cerkvi braniti, ker bo potem takoj delalo v »strankarske svrhe« in bo v zmislu zakona kaznovano. V katoliški cerkvi je dolžnost vsakega duhovnika, da ima vsako nedeljo pridigo. V pravoslavni cerkvi ta stvar ni v navadi, a če hočete, vam morem povedati, da se je pred kratkim v belgrajski pravoslavni saborni cerkvi govoril čisto političen govor o nekem francoskem politiku. Jaz končno nimam ničesar proti temu. To je vaša stvar. Toda naglasiti moram, da ste vi v pravoslavni cerkvi govorili o čisto strankarskih stvareh, a tu sedaj ne dovolite katoličanom, da bi branili svojo vero. (Serafin Krstić: Govorilo se je o Francozu, ki je delal za našo deželo!) Rekel sem že, da nimam ničesar proti temu; hotel sem le povedati, kako vi v vaši cerkvi govorite o »partijskih stvareh«, a ne dopuščate, da bi duhovniki v katoliških cerkvah branili svobodo svoje vere.

Povod Draškovićeve demisije.

Nove nasilne namere Svetoz. Pribičevića.

Belgrad, 18. aprila. (Izvirno) V političnih krogih se govori, da je med zmernejšimi člani radikalnega kluba vzbudila veliko ogorčenje vest, da je sklenjeno v demokratskem klubu, da naj pride na mesto notranjega ministra Draškovića minister za prosveto Svetozar Pribičević. Odgovor Draškovića je nastala radi tega, ker se hoče postaviti na stališče Pribičevića in njegove sekte v demokratskem klubu, da se naj uveljavijo nove »obznanec« proti

strankam opozicije, ki nastopajo proti centralističnemu nasilju. Ker se Drašković temu ni hotel pokoriti, so ga prisilili k demisiji. Po vestih, ki jih širijo demokrati, bi imel na njegovo mesto priti Svetozar Pribičević, dosedanj minister za prosveto, na Pribičevićovo mesto pa bi prišel Ljuba Davidović. Te vesti so izzvale ogorčenje v opozicijskih krogih, ki pričakujejo nadaljnja pogajanja.

G. Avramović v Ljubljani.

Vodja zemljoradničke stranke, g. Mihajlo Avramović, se je mudil 17. in 18. t. m. v Ljubljani. Naš urednik je imel priložnost, razgovarjati se z njim. Na njegovo vprašanje, kako presoja g. poslanec politični položaj, je dejal g. Avramović: »Moja pot v Ljubljano nima političnega ozadja, zato ne bi podal rad danes kake izjave političnega obilježja. Prišel sem v Ljubljano na odborovo sejo »Glavnega združenja in zadržana vprašanja v Sloveniji in ne bi hotel tu v Ljubljani z razgovorom o nezadovoljnih političnih vprašanjih kaliti svojih prelepih spominov na vašega dr. Kreka, ki se mu divijo vsi plemeniti Jugoslavlani in katerega velikansko delo za slovenskega kmeta in takozvanega malega človeka znajo ceniti tudi izven mej Jugoslavije. Dr. Kreka sem spoznal na združnem kongresu v Piacenzi v družbi pokojnega Störka, Ertla in drugih. Občudoval sem njegovo obširno strokovno znanje in imponiral mi je njegov odkriti značaj; vpričo avstrijskih zastopnikov je v razgovoru

tako odkrito in ostro bičal pogrešno gospodarsko taktiko v Avstriji, da so navzoči dobili o njem mogočen vtis kot o možu, ki res mnogo zna in si upa brez strahu vso resnico tudi izpovedati. Spoznal sem njegovo velikansko delo in milo mi je, da sem mogel priti v mesto njegovega delovanja, da vidim, kaj so za njim delali in dovršili njegovi nasledniki. Slovenski kmet in mali človek mu morata biti na veke hvaležna, ker on je položil s svojim kulturnim in socialnim delom pravi temelj za njuno civilizacijo. Združništvo ima za kulturo velik pomen in pomen kulture je dr. Krek dobro razumel, tako da služi za vzgled vsem drugim v naši državi, ki hočejo njeno veliko bodočnost.

Razen tega milega mi privatnega posla moram izvršiti tu še drug privatni, nemil mi posel. Moji dosedanj politični prijatelji od skupine, ki ji pripadam, so me izgrdili in oklevetali s predrznim in zadosojnim obrekovanjem, s takim obrekovanjem, da so mi odvzeli možnost, da jaz sam o njih v javnosti razpravljam in moram poveriti celo stvar sodišču. To storim prisiljen, proti svoji volji, ker se ne tožarim rad; naj odloči objektivni forum, sodišče, s koliko pravico so me moji

Borba za krščansko svobodo.

(Iz govora nar. zastop. dr. Janka Šimraka v seji ustavnega odbora dne 4. aprila 1921.)

(Dalje.)

(Po zopetni otvoritvi seje.)

Predsednik dr. Ninčić: Prosim, gospoda, da zavzamete svoja mesta. Besedo ima g. Šimrak, da nadaljuje svoj govor.

Dr. Janko Šimrak: Rekel sem, da je Bismarckov kancelparagraf v primeri s tem kancelparagrafom mnogo blažji. Naglasil sem, da znači to provokacijo vseh katoličanov in ker se hočete igrati s to izzivajočo politiko, boste odgovarjali tudi za posledice, ki pridejo za tem.

dosedanji politični prijatelji tako grdo in odurno oklevetali. Zato danes o stvari sami ne bom govoril, ko bo pa izreklo svojo sodbo sodišče, pride vrsta na mene, da govorim.

Na vprašanje, kako dolgo se že bavi z združništvom, je dejal g. poslanec: »Sem sin arbskega seljaka in sem v svoji mladosti doma spoznal, da je seljaku potrebna združna organizacija, za katero delam okrog 30 let.«

G. Avramović je izredno simpatična osebnost ljubljanih in vstrežljiva. V pogovoru z njim dobi človek vtis, da je nezmožen, storiti komu kako krivico. V svojih sodbah je mil in priznava tudi političnemu nasprotniku, kar ima ta dobrega. Predno izreče kako obsodbo, mora biti vsestransko utemeljena.

So ljudje...

Mnogo resnih mož, ki politično niso nikakor organizirani v kaki »klerikalni« stranki, pa vidijo pravno propast, v katero drvi naš mlajši rod, je z nami vred enega prepričanja, da je le verska misel zmožna narod dvigniti. Bridko mora zato zadeti vsakega, če čita, kako neki Dragotin Kveder v 15. številu »Učiteljskega« z lahko gesto odpravi vse svetovne nazore kot »samovoljne neznanstvene opredelbe človeškega gledanja ali naziranja v svet okoli sebe.«

G. Kveder namreč ne more umeti, zakaj bi učiteljsko krščansko svetovnega naziranja ne smelo imeti svoje organizacije in biti obenem včlanjeno v UJU. Pač. To-le argumentacije je povzel od nekega ter jo dal na tiskopis v »Učiteljski« kot nezmotljiv nauk: »Ugotovljenih, fiksnih svetovnih naziranj, zaradi kojih bi bilo treba, da se razvnamemo, diferenciramo in prepiramo, ne more biti, niti jih ne smemo priznati... Vsa »takozvana« svetovna naziranja, vseeno ali je katolicizem ali materializem, so sama mnenja...«

Katolicizem spada torej po sodbi tega »pedagoga« in njegovega neznanstvenega mentorja oziroma posojene filozofije, med »mnenja samovoljne neznanstvene opredelbe presojanja sveta.« G. Kveder je govoril in sebe postavil nad ves katolicizem, hkrati pa iz UJU izključil organizacijo katoliško-mislečega učiteljsva.

Za glavo se mora prijeti človek, ko čita to zmedarjavo, te puhle fraze, nanizane brez argumentov v listu slovenskega učiteljsva, ki mu v ogromni večini vendar ne moremo očitati brezverstva, topega indiferentizma, ali verskega nihilizma. Ako se slovensko učiteljsvo, ki ni v vrstah Slomškove zveze, identificira in zлага z omenjenim člankom ali člančarjem, potem žalostna nam majka. Potem se bo pa naše katoliško slovensko ljudstvo moralo bolje orientirati, ko si bo izbiralo odgovoritelje in učitelje svoje ljubljene dece. Ali bomo zaupali mladino ljudem, ki stavijo v isto vrsto katoličanstvo, kakor fetišizem ali materializem ali monizem, oziroma, ki vse skupaj mečejo v en koš? Svetovno uaziranje, ki se glasi: »Bog je in svet je njegovo delo« so v glavnem bistvu imeli grški najbistrejši mislilci, rimski najbistrejši državniki, krščanstva najiskrenjši spoznavalci, milijni navdušenih mučencev in — kar pomeni največ — ljudstva vse zemlje. Zdaj pa pride možakar, ki je bral nekaj poglavij zmedenega filozofa, pa postavi tudi katoličanstvo »med samovoljne, neznanstvene opredelbe človeškega gledanja«; — učiteljsvo, ki se prištevava med »Zavezarje«, pa to neokusnost prebira, požira, odbruha, ali pa vsaj k temu molči. Da je del slov. učiteljsva tako zabredel, tega doslej nismo vedeli. Žalostna povest!

Seveda se bo marsikdo izmed prizadetih izgovarjal, da pomiri svojo vest, ker podpira tako pisavo in tak list: Saj tega ne odobravam. Prazen izgovor; to se pravi volka prati. Če bi komu odrekli spoštovanje, bi je morali v prvi vrsti ljudem, ki puste, da jim ta ali oni tepta na ta način versko prepričanje. Čas je, da spregledajo vsi, ki so mižali.

G. Kveder diferencira ljudi v šest vrst in pravi:

1. So ljudje, ki nazirajo (!) ali gledajo v svet pametno, razumno.
2. So ljudje, ki nazirajo v svet prav neumno...

Med katere neki se on prišteva?

Trgovski shod v Mar. boru.

V soboto popoldne se je vršil v Mariboru občni zbor Zveze slovenskih trgovskih gremijev, ki sta ga posetila tudi gg. sekcijski svetnik dr. Marn, šef oddelka ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani, in tajnik ljubljanske trgovske in obrtne zbornice dr. Windischer. Navzočih je bilo 44 delegatov raznih trgovskih gremijev in zadrug. V zanimivem podrobnem govoru je podal tajnik Zveze g. Mohorič poročilo o delovanju Zveze v minulom letu, ki je bilo za trgovstvo in naše narodno gospodarstvo sploh polno raznih neprijetnih presenečenj. Na občnem zboru se je kazalo mnogo živahnega zanimanja za vsa pereča trgovska vprašanja in so se določile smernice za bodoče delovanje Zveze gremijev. Prihodnji občni zbor se bo vršil v Celju.

V nedeljo dopoldne pa se je vršil v Goetzovi dvorani velik trgovski shod, katerega se je udeležilo skupno okrog 200

delegatov raznih gremijev in zadrug, mnogo trgovcev in obrtnikov itd. Kot zastopniki hrvatskih trgovcev so prisostvovali shodu dr. Belošević, tajnik Saveza trgovcev v Zagrebu, ter gg. Kovačević in Stakić kot zastopnika Saveza trgovaških društev v Karlovcu in drugi. Po pozdravnem govoru načelnika Zveze gremijev g. Jelačina in tajnika trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani dr. Windischerja je bila z velikim odobravanjem sprejeta po g. Kovačeviću predlagana resolucija, naslovljena na predsednika konstituyente, v kateri zahteva zbrano slovensko trgovstvo skupno z zastopniki hrvatskih trgovskih tovarišev od konstituyente, da se določi za našo kraljevino ime »Jugoslavija«, kar to ime najbolj odgovarja misli našega narodnega edinstva. Nato so sledili v smislu dnevnega reda izčrpní referati poročevalcev. Odpadel je vsled obolenosti g. Čučka referat o propadanju vinske trgovine in njegovih vzrokih ter radi kasne ure začasno tudi referat g. Jelačina o izenačenju trgovinske in obrtne zakonodaje, ki pa izide v »Trgovskem listu«. Radi obilnega gradiva se je moral shod nadaljevati še popoldne. Sprejele so se tekom referatov od posameznih poročevalcev predlagane resolucije, ki obsegajo zahtevo po železniški zvezi Prekmurja z ostalo Slovenijo, protest proti nemško-avstrijskemu oviranju prometa preko Špilja in Prevalj, protest proti favoriziranju zadrug in konsumov, prošnje po reviziji protí uvozu nemškega blaga odrejenih sankcij in končno predlog glede izenačenja trgovinske in obrtne zakonodaje. Nato je bil jako lepo uspeši shod zaključen. Radi slabega vremena je odpadel nameravani izlet v Falo. Zvečer se je vršil v Goetzovi dvorani koncert, ki ga je posetilo tudi večje število zunanjih gostov.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, 18. aprila 1921.

Sejo je vodil podžupan g. dr. Triller, kateri je naznanil, da se je župan dr. Tavčar zaradi obolenosti opravičil. Overovateljem zapisnika je imenoval na to g. podžupan obč. svet. Pengova in Bezenška.

Volivne metle.

Sprejel se je na to podžupanov nujni predlog glede nabave 10 novih vozilčkov za škropljenje cest. Vozički bodo stali 280.000 kron. Za pometaenje ulic se bosta nabavila dva stroja, ki bosta stala 120.000 kron.

Predsedniki in člani volivnih odborov za občinske volitve.

Za bodočo volitev novega občinskega sveta so se določili sledeči člani volivnih odborov iz občinskega sveta: I. volišče: Predsednik Planinšek, njegov namestnik Hudovernik; namestnik Ivan Kregar. II. volišče: Predsednik Bezenšek, njegov namestnik Šerjak, namestnik Bahovec. III. volišče: Predsednik Kavčič, njegov namestnik Ložar; namestnik pl. Trnkoczy. IV. volišče: Predsednik Lilleg, njegov namestnik Mlinar; namestnik Verbič. V. volišče: Predsednik Škulj, njegov namestnik Ivan Kocmur; namestnik Ružička. VI. volišče: Predsednik Franchetti, njegov namestnik Tokan; namestnik Lenček. VII. volišče: Predsednik dr. Novak, njegov namestnik Knez; namestnik Rojina. VIII. volišče: Predsednik Pustoslavšek, njegov namestnik dr. Adlešič; namestnik Vrstovšek. IX. volišče: Predsednik Anton Bončar, njegov namestnik Bole; namestnik Pengov. X. volišče: Predsednik Dimnik, njegov namestnik Jeglič; namestnik Koleša. XI. volišče: Predsednik Praprotnik, njegov namestnik Marinko; namestnik Srebot. XII. volišče: Predsednik Likozar, njegov namestnik Vončina; namestnik Zupančič. XIII. volišče: Predsednik Jaklič, njegov namestnik Kovač; namestnik Bizjak. XIV. volišče: Predsednik Ivan Petrič, njegov namestnik Mihevc; namestnik Peter Bizjak.

Finančne zadeve.

Odobril se je računski zaključek Kreditnega društva Mestne hranilnice za leto 1920. Kreditov je društvo dovolilo lani v višini 10.478.800 kron. Denarno zalogo Kreditnemu društvu sme Mestna hranilnica zvišati od 10 na 15 milijonov kron. — Udrženju jugoslovanskih inženjerov in arhitektov bo prispevala ljubljanska občina k stroškom glavne skupščine, katera bo zborovala 21. maja v Ljubljani in na katero pričakujejo 300 do 400 izvenljubljanskih udeležencev, 25.000 kron. Skupščina bo trajala 8 dni — Za dobavo službene obleke nižjim mestnim uslužbenecem se je dovolilo 114.907 kron, sedmim pavšalistom se je zvišal navšal za obleko od 870 na 1200 kron. — Bivše dirkalnišče se prepusti Sokolu in Sportni zvezi v najem za dobo 10 let proti letni najemninji 8000 kron. — Predsedstvu ljubljanskega velesejma se prepusti mestni travnik Pod turmom pod pogojem, da povrne »Slovanu« stroške, ki jih je imel za aplaniranje travnika. »Slovanu« se je travnik odpovedal in ga mora tekom 1 meseca prepustiti velesejmu.

Stavbne zadeve.

Splošni prometni banki se je prodala parcela na vogalu Aleksandrove ceste in Beethovneve ulice in sicer m² za 500 kron. — Mestnemu pogrebniemu zavodu se je dovolilo zgraditi lastni pogrebni zavod, ki se mora hitro zgraditi, ker je gospod Josip Turk zahteval, da mora Pogrebni zavod izprazniti v najkrajšem času njegovi dve župi.

Ljubljanskim postreškom se je odobrilo zvišanje tarifa in sicer po načrtu, katerega so predlagali komisijonarji.

Proti centralizmu za avtonomijo. — Glasovanje se ni dopustilo.

Občinski svetnik Ivan Kocmur je na to stavil nujni predlog, naj se občinski svet izreče proti centralizmu, ki je škodljiv našim interesom in naj se izreče za avtonomistično ustavo in da naj se naša država ne imenuje kraljevina SHS marveč Jugoslavija. Predsedujoči podžupan dr. Triller: »Predlog presega kompetenco našega občinskega sveta. Medklici: »Kaj pa Zagreb?« — Podžupan: Zagreb ima morebiti drugačen statut. Predloga ne morem dati v razpravo in na glasovanje. (Nemir na levič.)

Mestni računski svetnik brez stanovanja.

Občinski svetnik Pustoslavšek je nato vložil nujno interpelacijo, ker je bil računski svetnik

Volc vržen na cesto in bo 1. maja brez stanovanja. Stanovanjski urad je odkazal g. Volcu stanovanje v hiši mestne imovine pod pogojem, da preskrbi magistrat dvema vdovama stanovanje. Interpelant je zahteval, naj se odpove stanovanje Elsnarjevima gospodinjicama, katero obsega 5 sob in naj se to izvede že z ozirom na to, ker sta Elsnarjevi zagrizeni Nemci. Podžupan: »Ta zadeva se bo že uredila.«

V slovo občinskemu svetu.

Podžupan g. dr. Triller je na to vstal rekoč: »Dovolite mi, da spregovorim par besedi v slovo občinskemu svetu izvoljenemu l. 1911, kateri se je l. 1919 po prevratu spopadli s socialno-demokracijskimi svetniki namesto odstopivših nemških občinskih svetovalcev. Velika večina, ki smo danes tukaj, se po vojni svojih strank ali po svoji volji ne bo več vrnila v njega. Velik del delovanja občinskega sveta je spadal v vojni čas in v dobo prevrata. Niso bili dani pogoji za velikopotezno delo. Ob vsej dobri volji smo se morali držati rekla: »Čini, kar moreš!« Bližamo se normalnim razmeram in v teh bo mogoče velikopotezno delo. Ob vsem npravnem presenjanju misli s strani strank so delovali v gospodarskih zadevah vse stranke in se niso izpuščale v fakično opozicijo.

Vseh 10 let je stal nam na čelu kot župan dr. Tavčar, mož, o katerem se sme reči, da je imel pač v občinskem svetu nasprotnike, toda ne enega sovražnika. Vsem je bil zvest tovariš. Globoko moramo obžalovati, ker zahteva njegovo zdravstveno stanje absolutno mir in popoln počitek. Bela Ljubljana bo težko pogrešala modrega njegovega sodelovanja in prostim dovoljenju, da mu smem sporočiti pozdrave občinskega sveta. (Prisrčanje. Ploskanje. Klici: »Živio dr. Tavčar!«) V okrilju sv. Vibenka pod Blegušem naj najde tudi dr. Tavčar zopet svojo staro telesno živavost in svežost. Živio Emil Leon! (Burno prisrčanje.)

Podžupan g. dr. Triller je zaključil na to javno sejo.

Politične novice.

+ Korupcija. Znano je, kako je demokratsko časopisje obetalo senzacionalna razkritja o gospodarstvu g. Ogrina v Gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo, o defraudiranih milijonih, gorostasnih zlorabah uradne oblasti, nezasišanim protežiranjem klerikalcev, neuvprijetih tatvinah itd. itd. Toda »rodile so gore, porodila se je pa majhna miš«. Današnji »Ponedeljek« prinaša na naslovni strani faksimile nekega pisma bivšega poverjenika dr. Vrstovška, iz katerega so senzacije lačni bralci posneli, da je dr. Vrstovšek svojčas prosil demobilizacijsko komisijo, naj mu — za denar seveda — odstopi eno kaplono »bano«, da je pa komisija bano določila za Marijanišče, to pa da jo je odstopilo gospodu profesorju Vrstovšku. Tako je dr. Vrstovšek vendarle prišel do zaželjene »bane«. Četudi bi bil človek obdarjen s fantazijo Šerlok Holmesa, ne more videti, v čem je tukaj kakšna korupcija. Komisija je imela pravico oddati blago vsakomur in o kaki prepovedi upoštevati prošnje in potrebe posameznikov ni bilo govora. Komisija se je po lastni uvidevnosti ozirala v prvi vrsti na zavode, če je pa tudi zadovoljila prošnjam posameznikov, ji morejo biti za to le hvaležni. Ravno slučaj z dr. Vrstovškom dokazuje, da je komisija »bano« dovolila posamezniku šele, ko jo je Marijanišče prostovoljno odstopilo, za kar ima slednje gotovo pravico. Če bi bili namesto gospoda profesorja za to bano prosili gospodje pri »Ponedeljku«, bi jo bili najbrže tudi dobili, saj je komisija rada ustregla vsem, ki so bili »ban« potrebni. »Ponedeljek« govori tudi o neki »krasni električni napravi«, ki da jo je dr. Vrstovšek dobil od komisije. Fakt pa je, da je dr. Vrstovšek dobil le bagatelo in to zato, ker je nekaj zabojev krasnega električnega materiala komisije, ki se je nahajal v eč zabojih v obrtni šoli, brez sledu izginilo v času, ko je predsedoval komisiji g. dr. Pestotnik. O elektriki torej ni varno govoriti. Pa tudi »bane« so nevarne, kajti komisija je n. pr. odstopila celih 5 »ban«, med drugim tudi Sokolu I., ni pa znano, kdo se danes v njih koplje, in bi bilo zelo zanimivo, če nam »Ponedeljek« prihodnjik razkrije, komu je to društvo te »bane« odstopilo. Če je torej kje kakšna korupcija, se ni zgodila pod »klerikalnim« vodstvom, kakor se tukaj vidi. Na vsak način pa je korupcija to, da je pismo, ki je bilo priloženo k uradnim aktom, izginilo in se v faksimilu zdaj pojavilo v »Ponedeljku«. Morebiti se gospod vladni komisar dr. Rutar pointeresira za ta slučaj manipuliranja z uradnimi akti komisije?

+ Poglavlje o ovaduhih. Zužemberški liberalci kriče neprestano o klerikalnih ovaduhih, denuncijantih in propalcih, ki uničujejo svoje politične nasprotnike. Vprašamo pa gospode demokrate, kdo je bil, ki se je šel lansko leto izrazil, da mora gmočno in politično uničiti takratnega župana g. Vehovca? Mar ni bil to znani demokratski vodja v Zužemberku? In kdo je med vojsko ovajal avstrijskim oblastem dekana Gnidovca radi nepatriotičnega, protimilitarističnega obnašanja. Bili so to prav tisti liberalci, ki ga sedaj dan za dnem ovajajo jugoslovanskim oblastem, češ, da je protidržaven element in avstrijski kant, ki vložil vsak drugi dan novo tožbo proti njemu in ki potvarjajo po časopisih njegove pridige, da bi ga lahko očrnilo oblastem kot hujskača in nevarnega človeka. Kako ime za služiti tako početje? Po zdravi miselnosti, ki še ni zastrupljena od demokratske laži-logike, se imenuje ovaduštvo ovaduštvo in denuncijantstvo denuncijantstvo! Seveda, tat, ki kra-de, se bo pomešal med množico in bo najbolj kričal proti tatovom in roparjem, da ovrne sum od sebe. In tudi naši ovaduhi imajo ved-

no polna usta ovaduhov in denuncijantov, da bi premetli ljudi, ki bi naj iskali ovaduhov tam, kjer jih ni. Če je tat prebrisan, se mu včasih tudi posreči, da prevara ljudi in ubeži. Našim liberalcem pa se to gotovo ne bo posrečilo; to bi bilo treba glavice, ki so veliko, veliko bolj brihtne, kot te, ki jih nosijo naši liberalci. Da se v tem ne motimo, nam bodo dokazale sedanje občinske volitve.

+ Sodišče za spore med našimi in nemškimi državljani, ki ga predvideva čl. 304. mirovne pogodbe z Nemčijo, je ustanovljeno. Predsednik je ženevski profesor Legoce; zastopnik jugoslovanskih interesov je profesor dr. Arandjelović, nemških pa dr. Dehring.

Dnevne novice.

— »Demokratska korupcija«. Na članek v našem listu z dne 9. t. m. pod gornjim naslovom je prinesla celjska »Nova doba« z dne 14. t. m. daljši dopis izpod peresa znanega dopisuna iz Rogaške Slatine. Odkar je g. Dolenc ravnatelj Rogaške Slatine, se je »Nova doba« odlikovala pred vsemi drugimi listi v tem, da je bilo v njej nakopičenih največ laži in podlosti proti osebi ravnatelja Dolence. Navedemo le nekaj primerov: Dolenc je prirejal love po Janini v rogaškem okolišju, ko je v rasnici bival na kopališkem kongresu v Zagrebu. Dopisun je celo trdil, da je bilo ubitih na tem lovu deset zajcev, ki so romali v Ljubljano čestitat klerikalni gospodi. Dolenceva rodbina — znana slovenska rodbina — je postala po »Novi dobi« čez noč nemška. Dopisun je trdil, da se govori le nemško v Dolencevi rodbini in doprinesel celo dokaz s tem, da je podtaknil hčeri g. Dolence, ki preje petkrat zaradi, predno spravi nemški stavek iz ust, besede: »Papa nicht schiessen.« »Nova doba« je napravila naenkrat ženo ravnatelja za kompanionko v Švicariji, 14 letno hčerko pa za cvečličarico! Pozabila je le še na njegova dva — tri in pet let stara — sinčka, ki jih misli nastaviti kot maseurja! Podobnih podlosti je kar mrgolelo, fantazija rogaškega dopisuna je bila neizcrpljiva. Namen vsem tem napadom je jase. Gre le za osebno korist gotove gospode, ki ji je mnogo na tem ležeče, da pride zopet na to mesto slabič, kot je bil Herg, da bodo zopet lahko živeli kot parasiiti na tolsti gnjati in uživali razne udobnosti na račun zdravilišča t. j. države. Celo komedijo so zavili v političen plašč, če pa pogledaš zver pobližje, ti zasmrdi ves zasebni smrad iz nje goltanca. Laž in podlosti so rodile uspehe! Živimo pač v časih, ko ima uspehe tisti, ki najširše zija. Na podlagi tega se je razpisalo mesto in v tem tiči vsa »korupcija« gospod dopisun! Važno je le vprašanje, če se bo pri oddaji tega mesta gledalo preko strankarstva le na sposobnost? Na to bo »Nova doba« gotovo lahko odgovorila, ker je v vsem najtočnejše informirana.

In kakšen bo končni uspeh? Jasno! Dolenc bo pozabljen. Da je bil zelo zmožen in v gospodarskem oziru mož na mestu, izjavljajo tudi še sedaj njegovi predstojniki in celo nasprotni merodajni politični voditelji. A kaj se hoče, časi zahtevajo! Gotovi ljudje pa se bodo klali zopet med seboj in se borili za koritce. In najsi nastavi še tako brezmadežnega demokrata na to mesto, bodo udrihali po njem s krepelci, če ne bo krotak, ponižen in koritarjem povsod na uslugo. Dozaj še ni imelo zdravilišče ravnatelja, ki bi ostal neopljuvan, upajmo v boljšo bodočnost. Slavno vlado pa opozarjamo le na neko nevarnost: Če ne nastavi Herga, ga sigurno zadene kap — T.

— Iz Tržiča. Občinske volitve so pred durmi. Pri pripravih za te volitve vzbujajo po Tržiču največjo pozornost liberalna stranka JDS, ki si ne upa več nastopiti pod svojim imenom, ampak nastopa pod imenom: »Gospodarska stranka.« Dobro bi bilo, ko bi si ta stranka kupila kak besednjak, da bo v njem iskala nova imena za prihodnje volitve. Moti pa se liberalna stranka, če misli, da bo pod to firmo kaj slabše pogorela. Morda jim v slučaju, da čisto pogore, pride na pomoč požarna bramba v Tržiču, ki je s to stranko v načelnem sorodstvu! Čemo videti!

— Šolska oblast in prosvetno delo. Poverjeništvu za uk in bogočastje se je z velika vnemo vrglo na prosvetno delo. Mislijo bi, da šteje med tako delo tudi delovanje v naših krščanskih izobraževalnih društvih. A temu ni tako. Med prosvetno delo spada pri tej oblasti samo ono, kar se izvrši na komando g. Gangla ali še koga. Vse drugo je najbrž v očeh naše šolske oblasti hinavščina, demagoštvo, če ne celo rovarjenje proti državi, ker o tej stvari je najbolj poklican soditi obojevalec svoje himne »danes tukaj, jutri tam«. Evo zgleda: liberalni šolski nadzornik preganja z disciplinarno preiskavo učiteljico, ki je pridno delovala v katoliškem društvu. Učiteljica je tožila, a čuje se, da šolska oblast ovadbe noče izročiti sodišču. Vedite, gospodje, ki se čutite poklicane, uravnati naše prosvetno izvenšolsko delovanje in celo odločati, kaj spada k prosveti in kaj ne, da nas vaše strankarstvo prav nič ne straši. Krščansko učiteljsvo se bo le še s podvojeno močjo vrglo na krščansko prosvetno delo.

— Na naslov finančne uprave. Časopisi poročajo, da je uprava kr. opere v Ljubljani izdala gotovim ljudem brezpla-

ne vstopnice, da so ploskali upravi in g. Kovaču. Kako je to mogoče? Ako v naših društvih pri predstavah igralci, ki nastopijo še-le v poznejših dejanjih, stoje v prvem dejanju med publiko, je finančna oblast precej pokoncu. V soboto ni bilo videti »financiarjev« — strah in groza naših podeželskih odrov —, pač pa je topot fungirala policija, a ne kot varilinja pravilnika za izvrševanje predpisov k tar. post. 99 a o plačevanju takse na vstopnice itd., temveč kot varilinja »prügelpatenta«.

— Sneg in poredni. Vsled močnega deževja in snežnega meteža so potoki in reke zelo narasli. Ljubljanka je poplavlja Barje. Silno sta narasli tudi Kamniška Bistrica in Pšata tor poplavlili daleč na okoli polje in travnike. Koliko škoda sta napravili Sava in Savinja. Pri Zidanem mostu je Savinja razbila splav in sta utonila dva splavarja. Tudi iz drugih krajev poročajo o poplavih. Še večjo škodo pa je napravil sneg, posebno na drevmu. Iz Kranjske gore nam poročajo z dne 17. t. m., da leži tam na prostem polju 57 cm snega. Podkorenem 69 cm, pri postajališču Planica pa nad 1 m. Tudi v Ljubljani je padlo precej snega.

— Rodbinska žaloga. Pri Sv. Janezu na Bohinjskem jezeru je najemnik hotela, bivši kapetan ustrelil svojo ženo in nato še samega sebe. Vzrok groznemu dejanju ni znan.

— Zimske šole za obrtnike. Ministrstvo za trgovino in industrijo je izdelalo pravilnik za zimske šole za obrtnike in rokodelce.

— Justifikacija razbojnikov v Srbiji. Dne 16. t. m. je bila izvršena v Krivi Palanki smrtna obsodba nad 4 razbojniki, ki so bili obtoženi mnogih hudodelstev, izvršenih za časa okupacije.

— Velika cerkvena tatvina. Dunaj, dne 19. aprila. (Izvirno.) V cerkvi sv. Jožefa je bila v nedeljo, 17. aprila izvršena velika tatvina. Tatovi so razbili tabernakel in odnesli dragoceno zlato monstranco, ki so jo krasili briljanti in smaragdi. Tatvina je bila izvršena ob belem dnevu.

Odmevi demonstracij v gledališču.

Dogodki o priliki demonstracij v opernem gledališču so v ljubljanski javnosti, zlasti med akademsko mladino, vzbudili mnogo in povsem upravičenega razburjenja. Demonstracije same so same po sebi tako malenkostna zadeva, da ne bi se pečali več z njo, ako ne bi imele izvestnega ozadja. Po došlih nam poročilih je nastopala policija z akademiki brutalno in dopustila tudi, da so ji »pomagali« nepoklicani čimtelji — s pestmi. Akademiki so bili aretirani, kljub temu, da so se legiti-mirali. Tu se je kršila akademična svoboda, ki jo spoštujejo v vseh kulturnih državah, samo pri nas je pod policijsko-demokratsko vlado trpela nasilje. Kljub temu pa pravimo, da policija sama za svoje postopanje ne more biti toliko odgovorna, kakor tisti, ki so ji dali take instrukcije, ki se jih je policija potem držala, kakor jih je pač razumela. Nalog, da se morejo demonstracije udušiti, je dobila policija, kakor slišimo, od g. deželnega predsednika Baltiča, ki je sicer tudi sam nekaj bil deležen akademične svobode in bi bila njegova dolžnost, skrbeti za to, da se tudi v Ljubljani spoštuje, ne glede na to, da ima z upravo ali predstavo nezadovoljno gledališko občinstvo ravno tako pravico do izražanja svoje nezadovoljnosti, dokler ne prekorači mej zakona, kakor ima najeto občinstvo s prostimi vstopnicami pravico do izražanja zadovoljstva. V naslednjem objavljamo došla nam tozadevna poročila in izjave.

SLOVENSKI JAVNOSTI!

Pri sobotni demonstraciji v opernem gledališču so se godile s strani kr. policije take stvari, da smatramo za svojo dolžnost, po-utiči vso slovensko javnost o ravnanju službojčih policijskih organov. Pribijemo sledeča dejstva:

1. Da je aretirana tehnika S. uniformirani stražnik na vrvi vlekel skozi gledališke hodnike v gledališko pisarno.

2. Da so aretirane geodeta M., filozofa Z., P., V. in tehnika S., uniformirani in ne-uniformirani policijski organi na hodnikih suvali in pretepali.

3. Na slabotnega slušatelja filozofije P. je navalilo 8 policijskih organov in najetih protidemonstrantov. P-ka je rešil iz nevarnosti telesne poškodbe tuj gospod (ne policijski organ!), ki se je zgrajal nad takim načinom aretacije.

4. Tehnika K. je medtem, ko ga je uniformirani stražnik držal, tolkel gledališki delavec s silo po glavi. Stražnik tega ni zabranil.

5. Proti filozofu P., ki je na hodniku zagovarjal le svoj akademski stan, je prišel stražnik z golo sabljo in mu grozil z udarcem.

6. Tehnika L. stražnik in komisar nista dovolila iti po garderobo, oziroma mu jo prinesli. Stražnik ga je gnil kot zločinca brez suknje, klobuka in dežnika v največjem dežju iz gledališča na policijsko ravateljstvo.

7. Ko je jurista U. vlekel stražnik s surovo silo v gledališko pisarno, so gledališki delavci naskočili aretirancu in ga izmerjali z najhujšimi psovki, kakor »barabas«, »falot« itd., ne da bi stražnik na poziv akademika storil svojo dolžnost.

8. Tehnika B. je neki protidemonstrant udaril po obrazu od krvi, ne da bi poleg stoeči policijski organ to zabranil, oziroma napadla aretirat.

Pričakujemo z vso gotovostjo od g. kr. policijskega ravnatelja, da uvede disciplinarno preiskavo proti podrejenim organom, ki na tak način izpodbijajo ugled policije.

Na slovenski javnosti pa je, da izreče svojo sodbo in obsodbo.

Aretirani akademiki.

Izjava.

Pri predstavi »Tosca« dne 16. t. m. je bil izročen pevcu g. Kovaču L. venec baie v imenu ljub. akad. omladine. Vsa podpisana društva izjavljajo, da niso v to nikogar pooblastila. Ugotovili smo pa sledeče: venec je naročil pri cvetličarju Bajtu gojenec Obrtno šole Medven, ki ga je tudi poslal v opero. — Društvo slušateljev filozofske fakultete. — Akad. društvo jugosl. tehnikov. — Društvo slušateljev juridicne fakultete. — Društvo slušateljev medicinske fakultete. — Udrženje jugosl. akad. Omladine iz Primorja. — Jugosl. napr. akad. dr. »Jadran«. — Jugosl. katol. akad.

društvi »Danica« in »Zarja«. — Akad. društvo »Vstajenje«. — Akad. soc. pedagog. krožek.

Javno vprašanje poverjenosti za uk in bogočastje. O naši operi se marsikaj piše in govori, toda poverjenost za uk in bogočastje ne ukrene ničesar, da bi dognalo čisto resnico. Preteklo leto se je pritožil neki hrvaški časnikiar — ime na razpolago — na ministrstvo za prosveto, v katerem spisu — podpisal ga je ta časnikiar — opisuje razmere v naši operi, posebno pa nekega gospoda, ki bi moral iz naše opere z izginiti. Ta spis, ki je jako obširen, je bil odstopljen poverjenosti za uk in bogočastje, toda poverjenost ni z ozirom na to ničesar ukrenilo, čeprav sedi neki gospod že skoro pol leta na tem spisu. V tem spisu se omenja gđc. Medvedova, Thierryjeva itd. Zato zahtevamo od poverjenosti za uk in bogočastje, da uvede z ozirom na navedeni spis preiskavo, katero naj izvrše popolnoma nepristranski ljudje.

Ljubljanske novice.

Ij Umrl je v nedeljo v starosti 71 let g. Fran Zajc, finančni svetnik v pok. in predsednik Ljudske posojilnice v Ljubljani. Pogreb bo v sredo, 20. aprila, ob 3. uri popoldne. Naj v miru počiva! Spoštovani obitelji naše iskreno sožalje.

Ij V živo zadeti. Naša konstatacija, da liberalci niso pokazali mnogo smisla za komunalno politiko, je zadela v živo. »Slovenski Narod« zagovarja to nesposobnost liberalnih komunalnih politikov s praznim izgovorom, da so jih »klerikalni občinski svetniki pod vodstvom Ivana Štefeta, Ivana Kregarja in dr. Zajca« s pritožbami na deželni odbor — ovirali. Kdo bi se je take-mu naivnemu izgovoru ne smejal? Da bi ta izgovor vsaj navidezno dobil malo podlage, trdi »Narod«, da sta rajni Štefe in Kregar kriva, da se že pred vojno ni zazidal svet na bivšem vojaškem preskrbovališču nasproti »Slonu«, »s čimer bi bila preprečena vsa današnja stanovanjska beda v Ljubljani, da sta se pritoževala proti mestnemu proračunu, ki ga deželni odbor vsled tega ni potrdil. Klerikalna deželna vlada in klerikalni deželni odbor so krivi, trdi »Narod«, da struga Ljubljani še ni regulirana, spominja na borbo mestne občine z deželnim odborom za posest vodnih sil na Ljubljani, češ da občina vsled tega ni mogla izpolniti dosedanje mesto-parno elektrarno, kakor zahtevajo interesi ljubljanskega prebivalstva. Zagovorniki kapitalističnih metod pač ne morejo razumeti, da borba proti nakladanju novih bremen na revne sloje ni borba proti interesom občine, ki bi bila morala najti druge finančne vire, kakor je to storil Dunaj, ki si je z dobičkanosnimi javnimi napravami preskrbel velike dohodke, ne da bi bili prebivalstvo obteževali. In tisto zemljišče nasproti »Slonu«, ki ga je občina prepocen prodala. Bolje bi bilo, ko bi ta prostor ostal nepozidan, kakor ni v interesu mesta, da bi se razni mestni trgi pozidali. »Narodovega« pisca boli le to, ker stane banko, ki tam sedaj gradi, po vojni stavba več kakor prej. Interes banke pa ni istoveten z interesom občine. Sicer pa smo radovedni, koliko navadnih zemljanov, ki prebivajo danes v vagonih, bo dobilo tam stanovanje. Glede regulacije Ljubljane pa konstatiramo: Sestavljen je bil v ta namen poseben odbor iz zastopnikov države, deželnega odbora, interesentov in mestne občine. Dežela Kranjska je za druge udeležnike celo zalagala denar, ki ji še danes ni ves vrnen. Delo se je ustavilo le zato, ker so bili vpoklicani k vojakom delavci, kakor podjetnik in subpodjetnik, ki sta bila tuja državljana. Ruskih vojni ujetnikov dunajska vlada za nobeno ceno ni hotela pustiti v Ljubljano, ko pa je dovolila italijanske vojne ujetnike, je mestna občina odklonila aprovizacijo zanje. Kdo je torej kriv? Vprašanje mestne elektrarne je tudi zavozila liberalna mestna uprava. Namesto da bi bila sprejela načrt inž. Žužka za krasno elektrarno v Medvodah, se je odločila za parno elektrarno, katere električna moč je za polovico dražja kakor bi bila v Medvodah. To dokazuje završniška električna centrala, zoper katero so nesposobni in kratkovidni liberalni narodni gospodarji uprizorili svoj čas pravo gonjo. Elektrarna na Ljubljani bi ne bila izdala mnogo, ker bi dajala energije samo kakih 1200 konjskih sil in bi to še-le tedaj, ako bi se načrt regulacije spremenil v toliko, da bi se napravila dva jezova, po mnenju strokovnjakov potrebna, da se barje ob suši ne preusui. Bolje bi bila ta vodna sila služila za izpopolnitev velikih elektrarn ob Savi, ki jih je v velikopoteznem načrtu projektiral deželni odbor in bi imeli Ljubljanci mnogo cenejšo elektriko. Toda mestna občina je začela proces, o katerem je vsak pameten človek vnaprej vedel, da se bo končal z velikim fiasko za občino. Deželni odbor je pa mestni občini zagotovil, da ji ne bo kratil pravic podrobne pododdaje. To so dejstva, ki dokažejo ravno nasprotno temu, kar bi bil rad dokazal »Slov. Narod«. Ta dejstva dokazujejo le, kako kratkovidna, nesposobna je bila komunalna uprava v rokah liberalcev in kako dalekoviden je bil deželni odbor s svojimi načrti, ki bi bili na korist ne samo celi deželi, ampak še posebej za ljubljansko prebivalstvo. Zato pričakujemo, da se bo do Ljubljance pri bodočih volitvah tej nesposobni liberalni komunalni upravi primerno zahvalili.

Ij Shod somišljenikov SLS šolskega okraja se bo vršil jutri ob 8. uri zvečer v Jugoslav. tiskarni, III. nadstr. Somišljeniki, pridite vsi do zadnjega!

Ij Umrl so v Ljubljani: Uršula Škodlar, kuharica, 64 let. — Fran Urh, rudar, 55 let. — Vinko Pokorn, bivši gostilničar, 68 let. — Katarina Vidmar, kočarjeva hči, 14 let. — Marija Rozman, užitarica, 70 let. — Helena Aleš, mestna uboga, 76 let. — Terezija Kastelic, gostja, 70 let. — Bogomir Breskvar, sin vdove mesarskega pomočnika, 2 leti in pol. — Marija Antonija Podboj, žena sodnega oficijala, 44 let. — Ivana Paušer, dninarica, 37 let. — Alojzija Mahnič, posestnikova žena, 62 let.

Šentjakovski Orel v Ljubljani ima danes ob 8. uri zvečer reden fantovski večer Vsi člani društva certifikatistov se vabijo na javno sejo, ki se vrši v sredo 20. aprila t. l. ob 19. uri v prostorih gostilne pri »Mraku«, Rimska cesta. Dnevni red: 1. Občni zbor Osrednje zveze. 2. Slučajnosti. — Odbor. (K)

NARODNO GLEDIŠČE V LJUBLJANI.

Drama.

Torek, 19. aprila: Zaprt.

Opera.

Torek, 19. aprila: »Thais«. Red B.

Najnovejša poročila.

VELIK SHOD LJUDSKE STRANKE V SREMU.

Belgrad, 18. aprila. (Izv.) V nedeljo je bil velik shod Ljudske stranke v Kamenici, ki so se ga udeležili poslanci dr. Korošec, Sušnik, dr. Dulbić in Gostinčar.

IZ SEJE MINISTRskega SVETA.

Belgrad, 18. aprila. (Izvirno) Na sinočnji seji ministrskega sveta je bila podpisana uredba o Narodni banki. Minister za promet je zahteval kredita okoli 300 milijonov dinarjev za dovršitev železniških prog, ki so se pričele graditi v Bosni, Hrvatski, Slavoniji in Srbiji. Ministrski svet je sklenil, da se ima čim prej dovršiti prog Nežice—Vardište. Kar se tiče »Wrangle-vo vojske je prišel ministrski svet do prepričanja, da sedaj ni mogoče ugoditi prošnji Wranglevo misije. Za sedaj bo sprejetih v našo vojsko samo 2000 Ukrajincev, ki se bodo namestili v južni Srbiji.

NOV MUSLIMANSKI KLUB.

Belgrad, 18. aprila. (Izvirno) Iz demokratskega in radikalnega kluba je izstopilo 14 muslimanov, ki so osnovali svoj klub, vendar pa stoje še vedno v pogajanjih z vladnimi strankami glede eventualne rešitve svojih zahtev.

IZPRAZNITEV DALMACIJE.

Split, 18. aprila. (Izvirno) Italijani so priznali na to, da se izvrši izpraznitev Krka in Raba dne 22. in 23. t. m. Danes popoldne odide naša delegacija za razmejitve na Krk, da se določijo modalitete izročitve z italijansko delegacijo.

Split, 18. aprila. (Izvirno) Danes odide od tukaj naša vojska na Hvar, Vis, Mljet in Korčulo. Sinoči se je vojska vkrcala na parnike ter jo je spremljala godba in mnogobrojno občinstvo, ki je manifestiralo. Parniki so vsi okrašeni z zastavami.

AKADEMIKI ZA JUGOSLAVIJO.

Zagreb, 18. aprila. (Izv.) Na včerajšnji skupščini akademske omladine je bila sprejeta resolucija, naslovljena na predsednika konstituantne, v kateri poziva akademska omladina vseh zagrebških visokih šol narodne zastopnike, naj se zavzamejo proti trojnemu imenu naše države, ki naj se imenuje »Jugoslavija«, kar najbolj odgovarja značaju naše države.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z ITALIJO.

Belgrad, 18. aprila. (Izv.) Predsednik naše delegacije za trgovinska pogajanja z Italijo, dr. Ninčić, se je vrnil v Belgrad in konferiral s Pašićem radi navodil za pogajanja. Na včerajšnji seji delegacije se je razpravljalo o razporedu dela, pogajanja pa se bodo pričela še v sredo, ker so naši delegati zaposleni v konstituenti.

ZA DRŽAVNE NAMEŠČENCE.

LDU Belgrad, 18. aprila. Komisija fin. ministra je izdelala načrt naredbes za izenačenje plač in pokojnin državnih nameščenec, razen učiteljev in profesorjev. Naredba se predloži ministrskemu svetu v odobritev.

DUNAJ ZA PRIKLOPITEV K NEMČIJI.

Dunaj, 19. aprila. (Izv.) V nedeljo se je zbrala pred »rotovžem« velika množica ljudi in je demonstrirala za združitev Avstrije z Nemčijo. Nastopilo je več govornikov. Po zborovanju je množica manifestirala po Ringu. Končno je odšla večja deputacija in izročila dr. Mayerju spomenico, v kateri se zahteva spojitve obeh držav. Dr. Mayer je deputaciji odgovoril, da si niso izbrali pravi čas za to akcijo, ki ji tudi vlada ni nasprotna. Vendar pa bi z ozirom na zunanji položaj ne bilo oportuno spuščati se v slične aventure.

Dijaški vestnik.

d Danica. Danes zvečer ob 8. se vrši v Akad. domu, Miklošičeva cesta, reden diskusijski večer. Zraven običajnega dnevnega reda je zanimivo predavanje g. univ. prof. dr. Lukmana o kat. pojmovanju dogme. Ponovno se opozarja vse tovariše in tovarišice, da je današnji večer obvezen.

d Za danes popoldne ob 2. napovedana skupščina vsega katoliškega akademskega di-

jaštva se radi nastalih ovir preloži na poznejši čas.

d Verskoznanstveni odsek »Zvezde« ima danes zvečer ob 19. uri sestanek v II. nadstr. Ljudskega doma. Vse tovarišice polnoštevilno! — Načelnica.

Gospodarstvo.

KAKO PODPIRA VLADA RAZVOJ DOMAČE INDUSTRIJE.

V Službenih Novinah št. 85 z dne 16. apr. t. l. je objavljena uredba o plačanju blaga, ki se uvaža iz Nemčije v kraljevino Srbov, Hrvato in Slovencev. Člen 1. te uredbe določa, da mora uvoznik nemškega blaga položiti carinskemu uradu 50% od vrednosti uvoznega blaga. Pobotnica carinarne opravičuje uvoznika napram nemškemu prodajalcu. Člen 2. ugotavlja, da se bo na ta način postopalo z vsakim blagom, ki je nemški proizvod ali fabrikat, če vsebuje več kot 50% nemške materije in nemškega dela. V 3. členu je finančni minister pooblaščen, da lahko odredi izjeme v interesu trgovine.

Ta uredba, ki je izdana na predlog fin. ministra po zaslišanju ministrskega sveta, je stopila dne 16. aprila v veljavo.

Na podlagi te naredbes je izdal finančni minister tozadevni »a. o.« na vse carinarne, kateri vsebuje natančne instrukcije, kako naj se ta mera izvrši. Po tem razpisu je evidenten nemški izvor pri blagu, ki je neposredno eksportiran iz Nemčije. Za blago, ki prihaja iz drugih držav, bo moral uvoznik doprinese potrdilo o poreklu. Zraven tega bodo carinarne zahtevale od uvoznika, da pripomni v carinski deklaraciji, da on jamči za nemško poreklo tega blaga, ter da bo plačal 50% od vrednosti, ako se mu pozneje dokaže protivno. Vse posledice za neresnično deklaracijo glede porekla bo nosil uvoznik sam, ker mora znati, kakega porekla je blago, katero uvaža.

Za blago, ki vsebuje manj kot 50% nemškega materiala in dela ne bo plačal uvoznik teh 50% od vrednosti.

Izsveto je od plačanja teh 50% od vrednosti:

1. blago, naročeno od države;
2. blago, kupljeno in plačano, preden je ta uredba stopila v veljavo.

Nadalje se lahko napravijo izjeme na naravo in vrsto blaga in z ozirom na uvažanje blaga s pravico na povračilo. V slučaju, da se zahteva izjema z ozirom na naravo in vrsto blaga, se mora vložiti prošnja na finančnega ministra.

Tako izgleda ta famozna naredba, ki ilustrira na klasičen način skrb naše vlade za procvit in razvoj domače industrije. Ni ga skoro podjetja, ustanovljenega po prevratu v naši državi, ki ne bi imel v Nemčiji naročenih in deloma ali popolnoma plačanih strojev in drugih naprav, ki so za obratovanje ali pa za izpopolnitev produkcije neobhodno potrebne. Vsa ta podjetja bodo morala vprašati našo vlado, posebno finančnega ministra, na kak način misli on prisiliti nemškega tovarnarja, da ekspedira naročeno in deloma plačano blago, ne da bi poprej dobil popolno prodajno ceno preko ene banke v Nemčiji. Če pa kako industrijsko podjetje plača celo fakturirno vrednost, samo da nemški tovarnar takoj ekspedira nam nujno potrebne stroje ali pa drugo neobhodno blago, bo moral vrheta plačati še 50% od vrednosti carinarne, za reparacijski fond. Torej naša industrija, naša trgovina, ali z drugimi besedami, naše ljudstvo kot konsument bo moral plačati vojno odškodnino za Nemčijo.

Če je ententa določila te mere kot sankcijo proti Nemčiji, je delala na to v interesu lastne industrije, v kateri vlada velika brezposelnost in za katero pomeni velika industrija vsled znane solidnosti in še več vsled valutnih razmer nevarno konkurenco. V istem položaju se nahaja tudi Češka kot močna industrijska država. Jugoslavija pa kot agrarna država z industrijo v povojih, ki se je komaj začela razvijati ali pa ustanavljati, se ne bi smela podati na teren, ki pomeni znatno otežkočenje našega gospodarskega razvoja, ker nihče ne more zahtevati, da se pridružimo meram, ki pomenijo za nas večji udarec, kakor za Nemčijo, ki se v mirnih časih ni prodajala niti 5% svojega celokupnega izvoza na balkanskem polotoku.

Zanimivo je, da se je od vseh angleških kolonij edini Neu Fundland pridružil tej prisilni meri, naperjeni proti Nemčiji in da so entente države Brazilija, Haiti in Kuba direktno odklonile pristop. Najbolj značilno pa je za naše absolutistične razmere dejstvo, da dekretira naša vlada brez parlamenta in brez zaslišanja strokovnih ter prizadetih organizacij tako dalekosežne mere, ki morajo imeti za posledico, da bo še tako močno izsiljevanje našega naroda v Ameriko še v večji meri naraslo.

BORZA.

Zagreb, 18. aprila. (Izvirno) Tenzenca današnje borze je bila zelo rezervirana. Vse devize so bile slabe, razen Berlina, ki se je držal precej čvrsto. Istotako je postal po sklepu borze Dunaj prilično čvrst. Italija pada trajno in dosledno, nihče je neče kupovati. Borza se je zaključila danes s sledečimi kurzi: Berlin 227—227.50 (226.50—227), Budimpešta 48—50.50 (53), Italija 640—648 (735), London 558 (565), Newyork (kabel) 142 (143), Newyork (čeka) 141 (141), Pariz 10.10—10.16 (10.16), Praga 196—197 (196), Curih 24.75 (24.60), Dunaj 22.40 (22.60), dolari 139 (139.50), avstrijske krone 23.50—24 (23), češkosl. krone 191 (190), napoleonondori 473—480 (492), nemške marke 223 (223—226), lei 212—213 (222—223), lire 620—635 (710—712). (V oklepajih kurzi z dne 15. aprila.)

Dunaj, 18. aprila. (Izv.) Zagreb 441—445 (448—452), Belgrad —, Berlin 1012—1012 (1010.50—1016.50), Budimpešta 232—234 (229 do 239), Milan 2915—2935 (3135—3145), Praga 875—881 (874—880), Newyork 630—634 (639 do 643), Pariz 4520—4560 (4555—4595), Curih 11.925—11.975 (11.050—11.100). (V oklepajih kurzi z dne 15. aprila.)

g Velikanski dobički papirnih industrij. Papirna tvornica Hammermühle Varzin izkazuje letos tokliko dobička, da presega dobiček delniško glavnico za 7 milijonov mark. Dividenda znaša 40%.

g Banque Marmorosz Blank & Co. d. d. Bukarešt izkazuje za leto 1920. 51.567.572 lej čistega dobička. Dividenda znaša 20%, in sicer 100 lej za stare in 50 lej za nove delnice.

g Zguba nemške trg. mornarice. Hamburg Amerika Linie je izgubila v vojni 178 ocean-skih velikih parnikov z 1.231.357 brutoregistrertoni. Medtem, ko je bilo pri družbi zaposlenih pred vojno 22.000 oseb, jih dela sedaj samo še 3545.

Umrila je previdena s svetimi zakramenti ikrenoljubljena žena in najboljša mama, gospa

Apolonila Pogacar

žena posostnika.

K večnemu počitku jo položimo v ponedeljek t. j. 17. t. m. ob 8. uri na pokopališče k olševski cerkvi.

V neizmerni žalosti ostali:

Janez Pogacar,
soproj

Micka por. Vreček, Francka in Manica,
hčere

Franz Vreček, zet in vnuk.

OLŠEVSKA NAD KRANJEM, dne 15. aprila 1921.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

V brezmejni boli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naš nad vse ljubljani, najboljši soprog, najpožrtovalnejši papa, oziroma staripapa, brat, stric, tast i. t. d., gospod

FRAN ZAJC

kr. finančni svetnik in nadzornik državne uprave za Slovenijo

danes, dne 17. aprila 1921 ob pol 8. uri zvečer po dolgem, mučnem in največjo potrpežljivostjo prenašanem trpljenju previden s svetimi zakramenti v 71. letu svoje starosti za vedno zatisnil svoje blage oči.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 20. aprila ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti „Bellevue“ v Sp. Šiški na pokopališče k sv. Križu, kjer se bo položilo truplo blagopokojnikovo v rodniško rakov.

Maša zadušnica se bo brala dne 27. aprila v župni cerkvi M. Oznanjenja ob 8. uri zjutraj.

Sp. Šiška, dne 17. aprila 1921.

Katarina Zajc, soproga.

P. Ferdinand, Rihard, Emil, Lojze, sinovi. — Zofija, omož. Klara, Adela, Milka, Anica, hčere. — Inž. Josip Klinar, zet. — Margita Zajc, snaha. — Nada, Sava, Senjica in Jožek Klinar, Milček, Zajc, vnuki.

Davorin, Janko, Alojz in Avguštin Zajc, bratje; Marija Nesek, sestra.

Pisalni stroj dobro ohranjen se kupi. Ponudbe (sistemi in cene) pod S. K. 1334 na upravo lista, 1383

Mehovano mesečno sobo išče miren, zelo soliden gospod za takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe pod „Mesečna soba“ 1901 na Ljubljano pošto ležeče. 1382

Vrtnarskega vajenca sprejme Anton Ferant, umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani, Ambrožev trg št. 3. 1396

Pes in psica volčje pasme sta naprodaj. Ogleđa se jih danes in jutri pred dramskim gledališčem od 10. do 12. ure popoldne. 1387

Sirovina za les in železo se prodaja. Ogleđa se v delavski gosp. Pengova v Kolodvorski ulici. 1279

Proda se hiša v dobrem stanju s sadnim vrtnom in njivo oddaljena 10 min. od Novega mesta in 2 min. od Kolodvora Kandija. Natančnejša pojasnila daje I. Zrimšek, Kandija št. 59 pri Novem mestu event. Willenpert. Rožna dolina 268 pri Ljubljani vila „Cela“. 1389

Sirovina za cestni valjar se takoj sprejme. Istotam kurjač. Ponudbe s priporočili na Mestni stavbinski urad v Ljubljani. 1406

Sprejemajo se v delo kozje kože za jerhovino (blace) in ovčje za suknjice. Ravno tam se prodaja trgovska oprava: stelaže miza. Lovro Sajovic, usnar Motnik. 1389

Več dobrih

krojaških pomočnikov

za boljše dela išče Josip Čeh, krojaški mojster, Lukovk posta Trebnje. 1406

Globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je naša ljubljena mati

Marija Kos roj. Ročar

dne 17. aprila 1921 po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspa.

Zalog pri Komendi, 19. aprila 1921.

Janko, Joža
sinova.

Mici
hči.

Kosilni stroj 1 plug, železen, 1 stroj za grabljenje se takoj prodaja. — Pismene ponudbe na upravnštvo pod „Kosilni stroj 1380“

Ženitna ponudba. Vdovec, 45 let star, 60.000 K letnimi dohodki, z lastno vilo in vrtnom v Ljubljani in dvema že preskrbljenima otrokoma, želi v svrhu ženitve znanja z gospodično ali vdovo brez otrok v starosti od 28 do 40 let. Želi se nekaj premoženja ali obrt. — Le resne ponudbe pod „Lepa bodočnost 401“ na upravo Slovenca. 1365

Prodajalka se sprejme v trgovino z mešanim blagom; reflektira se na starejšo in zanesljivo moč z dobrimi referencami. Eventuelne ponudbe z navedbo plače je poslati na trdnico Anton Naglič, trgovec, Štore pri Celju. 1279

Kupi se kolo bolj male vrste, ako možno, goče se z dobrimi zračnimi cevmi. Ponudbe na upravo lista pod št. 1374, do 1. maja t. l.

Kollarskega pomočnika

samostojnega, za stalno delo proti plači sprejme Stjepan Mager, Petrinja.

Sukanec

vezalke žimoate za čevlje, kvačkanec, dišeče milo, glavničke za česanje, otročje sesalke, vilice in žlice iz aluminija po najnižjih cenah pri trdnici: OSVA DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

GOSTILNO

varnim v najem ali na račun kje na prometnem kraju Slovenije ali želim vstopiti kot kompanjon v kako trgovino. Ponudbe pod Kompanjon 1370, na upravo lista.

Zastopnika

za prvovrstno češko tovarno za predpasnike

se išče. — Ponudbe pod »Dobro uveden 1412« na Blocknerjev anončni urad, Zagreb, Jurjevska ulica 13.

Naročajte „Slovenca“!

D. M. C.

SPECIJALNA TRGOVINA D. M. C. BLAGA

na debelo priporoča svojo veliko izbiro. Naročila se izvršujejo točno in hitro.

Ferdo Schwarz
Zagreb
Trenkova ul. 20.

D. M. C.

ZAHVALA.

Najprisrčneje se zahvaljujemo vsem za ves trud, kateri so lajšali bolečine našemu nad vse ljubljenu očetu v njegovi kratki in mučni bolezni.

Zahvala tudi vsem, kateri so mu izkazali zadnjo čast ob mrtvaskem odru.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom znancom in prijateljem, posebno preč. gosp. duhovnikom, ki so spremili blagega pokojnika k večnemu počitku.

SENIČNO PRI KRIZAH, 15. aprila 1921.

Žalujoči otroci Škerjane.

Prodaja lesa.

Iz gozdov mesta Kočevje se prodaja dražbenim putem

1577 elik,

ki merijo v prsni višini od 40 cm višje v premeru, dalje, od lanskega sekanja še stoječih 3 do 4000 bukev, dalje les, ki se pri sekanju polomi ali pokvari.

Pismene ponudbe naj se pošljejo tu sem do 2. maja 1921 kot varščina naj se ponudbi priloži znesek 50.000 K v gotovini ali v pupilaruo varnih papirjih. Pogoji se lahko vpogledajo pri tem uradu v uradnih urah ali pa dobe prepisi proti uposlavlji 20 K.

Mestni urad Kočevje, 16. aprila 1921.

Slov. 538.

Razpis.

Mestna občina Kranj prodaja v svojem gozdu na Smarje in gori nad kolodvorom postaje Kranj približno

820 m³ smrekovega lesa.

Kupni pogoji so na vpogled v občinski pisarni od 13. aprila naprej vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Rok za ponudbe poteče dne 30. aprila 1921 popoldne.

Mestno županstvo v Kranju, dne 13. aprila 1921.

Zupan F. Polak s. r.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

naznanja, da je preminul v Gospodu njen neumorni in zaslužni predsednik, gospod

FRANC ZAJC

finančni svetnik v p. itd.

Pogreb se vrši v sredo dne 20. aprila ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Šiška, Bellevue.

Ljubljana, dne 18. aprila 1921.

Štiri milijone kron

zadane v najbolj srečnem slučaju igralce Državne Razredne Loterije.

Premijo 320.000.— kron

v tretjem razredu in premijo v četrtem razredu

400.000.— kron

sta zadeli srečki, kupljeni pri

Zadružni Gospodarski banki.

Novo žrebanje

se vrši od 12. maja do 2. junija. Kdor je doslej igral, a še ni zadel, mora zamenjati srečke 4. razreda za nove srečke 5. razreda do 7. maja. Nova srečka stane kolikor stara; cela K 192, polovica K 96, četrtinka K 48, osminka K 24. — Kdor še ni igral, a hoče igrati v petem razredu, mora plačati srečke vseh petih razredov, torej petkratni iznos.

Zadnja prilika!

Nekaj srečk ima še na razpolago

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v LJUBLJANI, Dunajska cesta 38/L.